

Voor Willem + 16-12-2012

Voor sommige mensen is het leven makkelijker, zij hebben dragers. Anderen moeten alles zelf dragen.

Eenzaam ...

10 juni 1961

*Nu komt de avond in de heide suizen,
Roerloos ligt het water in het ven.
De zon zakt achter gindse huizen,
En niemand weet, hoe eenzaam ik nu ben.
Even blijft een rode gloed nog hangen,
Verdwijnt en stilte is er dan
Maar in mij komt een groot verlangen
Een heimwee, die ik niet verklaren kan.
Het bruine water van het heideven
Weerkaatst mijn troebel spiegelbeeld
En niemand is er die ik ken
Die mij m'n handen streelt.
Dat beeld in 't water, dat ben ik
Een verduaalde en verschoppeling.
En uit m'n hart welt kort een snik
Sterft weg in stille schemering.*

Willem

Proloog

In juli 1945 was Nederland bevrijd en de oorlog voor de meeste Nederlanders voorbij, echter niet voor Wim. De pesterijen in het dorp waren de laatste maanden toegenomen toen duidelijk werd dat aan de bezetting van de Duitsers een einde leek te komen. Een paar weken geleden was hij in dit vreselijke oord terechtgekomen. Die dag waarop zijn moeder en hij uit huis werden gehaald zou hij nooit meer vergeten.

Oma was op dat moment een deken aan het haken. De haaknaald en bollen wol werden uit haar handen gegrist en in de hoek van de kamer gesmeten. Moeder werd geschopt en buiten op straat uitgejouwd. Haar bril werd van haar gezicht getrokken en op de grond kapotgetrapt. Wim zag hoe dorpelingen stenen naar haar gooiden en haar uitscholden. Ze had geprobeerd om de stenen met haar handen tegen te houden, maar tevergeefs. Al gauw stroomden er dunne straaltjes bloed over haar gezicht. Haar donkerblonde halflange haren, die ze meestal in een knot droeg, werden afgeschoren. Dat was het laatste beeld dat hij van haar zag voordat ze in een auto werd weggevoerd.

Hij moest achter op een kar plaatsnemen bij nog twee kinderen. Een jongen die ongeveer van zijn leeftijd was en een meisje dat iets ouder leek. De jongen had onophoudelijk gestotterd dat hij naar huis wilde. Het boek dat Wim in zijn handen had werd hem afgenomen en op straat gegooid. Hij had de hand gevoeld van een volwassene die iets te stevig in zijn bovenarm kneep en hem sissend vertelde dat hij stil moest zijn.

En nu was hij hier op deze vreselijke plek. Zijn moeder en oma waren er niet. De smerige omgeving en de barak die nu al weken zijn woning was moesten ze gisteren schoonmaken. Hij had daarna straf gekregen, omdat hij in de ogen van een van de kampbewaarders iets niet goed had gedaan en zat opgesloten in een kolenhok. Wim had honger. Het was al vierentwintig uur geleden sinds hij een oude boterham en waterige bietensoep had gegeten. Hij was in de groei en zijn kleren waren te klein voor zijn lengte.

Het voorjaar bereidde zich voor op de zomer en had tot dan toe